

Leidžia Spaudos b-vė
„Sviesa“
Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS BRAZIL.“
Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)
Tel.: 4-1125
Caixa postal, 1764.
S. Paulo.

LIETUVIS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis
Prenumeratos kaina:
Brazilijoje metams-10\$000
pusei - 6\$000 atskiriems
menesiams po 1\$000.
Užsienin:
metams — 20\$000 pusei
metu 12\$000.
Redaguoja
St. Vancevicius

5-ti METAI.

SÃO PAULO, 1933 m. Gegužės - Maio mėn. 20 d.

NR. 20 (228)

Casas Pernambucanas

FLANELLA NE BLUNKĄ UŽKLODAS STIPRAS

L. R. Konsulato 4 rių metų su-
kaktuvių proga, sveikiname

p. Konsulą Dr. P. Mačiulį.

Linkime ir toliau sėkmingai ir
nenuilstamai dirbantis mūsų kolonijos labai,

„Liet. Br.“ Redakcija.

LIETUVOJE

Mirė kan. K. Prapuolonis.

Balandžio 17 d. mirė plačiai žino-
mas ir gerbiamas kanauninkas Kazi-
sieras Prapuolonis.

Dar neseniai Lietuvos laikraščiai
plačiai paminėjo jo 75 metų amžiaus
sukaktuves.

Kan. Prapuolonis palaidotas Pa-
langos kapuose.

Sudėgė Lygumų miestelis.

Balandžio 13 d. 9 val. ryto, ne-
atsargiai kuriant vienoje namuose
krosnį, užsidegė tie namai, o nuo jų
vėjas greit liepsna išnešėjo po visą
miestelį. Sudėgė 87 namai, 45 gyvena-
mai, 32 tvartai, 4 daržinės, 3 klotiniai,
2 klėtys ir verpykla. Labai nukentėjo
mokykla. Sudėgė suolai, mokslo pri-
emonės, pedagoginis muziejelis. Daugla
usia nuo gaisro nukentėjo vietos klebo
nės, kuriam sudėgė ekto trobesiai, ūkio
padargai, daug gyvulių. Gaisro nuosta

Ketveri metai.

Šių metų gegužės 19 d. suėjo 14-
giai keturi metai, nuo įsteigimo pirmo
jo Lietuvos Respublikos Konsulato São
Paulo mieste.

Reikia prisiminti, kad jau nuo se-
nai Lietuva priklausė prie tų kraštų,
kurie didesnę ar mažesnę savo tautos
dalį turi svetimose šalyse. Lietuva,
nors palyginti su kitais kraštais, yra
maža tauta, tačiau ir ji išsiblaškusi po
visą pasaulį. Šiandien mes sutiksim
lietuvių visuose penkiuose pasaulio kon-
tinentuose.

Lietuviai gausiai plaukė užjūrin
ir važiavo į svetimus kraštus dar prieš
karinius laikus, kada žiurci caro lete-
na nežmoniškat persekiojo lietuvių tau-
tą, kada žiurci okupantų buvo varžo
mas jos politinis ir ekonominis gyveni-
mas.

Daug lietuvių buvo priversti ap-
leisti savo tėvynę, savo gimtąją pasto-
gę ir bėgti į svetimą šalį, kad išvengtų
Sibiro katarogos, kalėjimo ir kt.

Daugiausiai lietuvių važiavo į Šiau-
rinę Ameriką, kur taip pat jiems teko
gana daug vargo ir skurdo pakelti. Ta-
čiau prie naujų gyvenimo sąlygų lietu-
viai išėiviai priprato ir daugelis iš jų
net gerokai prasykveno. Lietuvių išėi-
vių ekonominis sustiprėjimas paskatino
važiuoti į tą „aukso“ šalį ir tuos, ku-
riems visai nebuvo reikalo apleisti sa-
vo tėvynę. Lietuvių emigravimas į
Šiaurę Ameriką taip išsivystė, kad da-
bar lietuvių, pav. Am. Jung. Valstybė-
se priskaitoma apie 1 milijoną.

Po didžiojo karo, kada Šiaurinė
Amerika griežtai apribojo emigraciją, o
vėliau beveik net visai suvaržė, masi-
nis lietuvių emigravimas pasuko savo
vairą į kitas šalis. Viena iš tų šalių,
kur emigracija nebuvo varžoma ir bu-
vo laisvas kelias į ją, buvo Pietų Ame-
rika. Jau po Lietuvos Nepriklausomy-
bės paskelbimo teškota naujų emigraci-
jų kraštų. Vėliau, apie 1923 m. prasi-
deda lietuvių emigracija į Pietų Ame-
riką. Ir pagaliau taip išsivystė, kad
vien tik į Braziliją 1927 m. emigravo
virš 14.000 lietuvių išėivių.

Anksčiau, kol lietuvių tauta netu-
rėjo nepriklausomos valstybės, jos išėi-
viai buvo palikti ikinio globai. Lietu-
vai atgavus nepriklausomybę ir sukū-
rus savo valstybę, buvo pradėta rūpin-
tis ir lietuviams išėiviams visose šalyse.

Masinis lietuvių emigravimas į
Pietų Amerikos valstybes irgi atkreipė
Lietuvos vyriausybės dėmesį ir 1926
metų gale įsteigta pirmas konsulat

DR. PETRAS MAČIULIS.
Lietuvos Respublikos Konsulas São Paulo mieste.

Argentinoj (dabar Atstovybė) pirma-
s Lietuvos Respublikos Konsulatas Brazi-
lijoj, São Paulo mieste, įsteigtas 1929
m. gegužės 19 d. Pirmuoju Konsulu
Lietuvos vyriausybės buvo paskirtas
Dr. Petras Mačiulis, kuris jau keturi
metai, kaip nenuilstamai dirba jam pa-
vestą taip sunkų ir atsakingą darbą.

Jei įsigilinsim į taip sunkias gyvo-
nimo sąlygas ir atviromis akimis giliau
pažvelgsim į tą darbą, kurį nudirbo
Lietuvos Konsulatas per tuos keturis
metus, tai pamatysim, kad padaryta la-
bai ir labai daug. Sunku trumpai vis-
ką suminėti ir parodyti nuveiktus dar-
bus trumpam laikraščio straipsny. Kas
atydžiai seka mūsų kolonijos gyvenimą
ir rimtai pagalvoja kokiose sąlygose
Konsulatui tenka dirbti, tai kiekvienas
prapažins, kad visam tam atsiekti ko
šandien Liet. Konsulatas pasiekė lietu-
vių kolonijos naudai, reikėjo daug su-

manymo, daug energijos, daug pasišven-
timo ir didelio moralinių jėgų įtempimo
Tik prisiminkim jei ne Konsulato
triūsas ir Lietuvos vyriausybės pagal-
ba ar turėtumėm mes nors vieną lietu-
višką mokyklą? Šiandien turime jų
net 4, iš kurių viena mūsų patalpoje.
Šiais metais baigiamas statyti didžiulis
namas Villa Anastazijos mokyklai.

Mokyklų patalpose randa vietą ir
ne viena lietuvių organizacija sau vie-
tos. Lietuvos Konsulatas ne tik kultū-
rintame ir visuomeniniame mūsų išėi-
vių darbe daug padėjo, bet dar daug
padojo gynni juridinių bei socialinių
reikalų patarnavime. Lietuvos Konsu-
latas per 4 rius metus yra nudirbęs la-
bai daug darbo visose srityse.

Reikia žinoti, kad taip sunkų ir
svarbų darbą Liet. Konsulatui tenka
dirbti mažai kam padedant. Dėja, kad
mūsų kolonijoje atsiranda žmonių, kurie

Pirmąjį Liet. Konsulą Brazilijoje

P. DR. P. MAČIULĮ

4-rių metų sukaktuvių proga
sveikiname ir linkime geriausios
kloties tolimesnėje darbuotėje.

L. D. M. D ja
«Viltis».

Liet. Konsulą Brazilijoje

P. DR. P. MAČIULĮ

4-rių metų darbuotės sukaktuvių
proga, sveikinu ir linkiu geriau-
sio pasisekimo.

Kun. B. Sugintas.

nesuprasdami ar nenorėdami suprasti
Konsulato darbo svarbos, daugiau tą
darbą trukdo negu padeda.

Yra žmonių, kurie tvirtina, kad
Konsulatas net nėra reikalingas. Šis
tvirtinimas labai naivus. Jei šandien
kai kurie žmonės nenori matyti ir su-
prasti jo naudos, tai, manau, labai
greit pastebės Konsulato naudą jei nors
trumpa laiką jo nebūtų. Mūsų koloni-
jos lietuviams reikėtų daugiau pagalvo-
ti apie taip sunkų ir atsakingą Kon-
sulato darbą, apie labai sunkias ir ne-
palankias sąlygas, kuriuose jam tenka
dirbti ir visiems bendrai padėti ir to-
liau tą darbą varyti užorėžtu tikslu,
keliant mūsų kolonijos moralinį ir me-
džinginį būvį.

Tik artimas bendradarbiavimas ir
glaudūs tarpusavio santykiai nuves mus
į šviesesnį rytojų.

Minėdami 4-rių metų Konsulato
sukaktuves stokim visi į bendrą darbą
kuris atneš visai mūsų kolonijai naudą
ir džiaugsmą.

R. Kymantas.

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinė,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinė Mokoj,
- 5) Dariono krautuvė S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Prates 99a. pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENVIU!

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama. persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

VISUOMENĖS ŽINIAI.

Vieša lietuvių skaityklą Lietuvių name (r. Bandeirantes 92) veikia šiomis dienomis: ketvirtadieniais nuo 6 — 9 v. vak. ir šeštadieniais nuo 7 — 10 val. vak.

Norintieji gali nemokamai pasisiskaityti įvairių, Lietuvos, Amerikos, ir kitų kraštų lietuviškų laikraščių.

CASA „POLIDOR“

RUA S.ta EPHIGENIA, 38, S. PAULO
Telf: 4 1253.

Gauta didelė partija naujausių ir gražiausių lietuviškų ir latviškų plokštelių.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJOS“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.
(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)
Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.
RUA BARÃO ITAPETININGA 37-a salas 8-9. T4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	---	1\$650
Prancuozų frankas	---	\$538
Vok. markė	---	3\$251
Ital. lira	---	\$698
Doleris	---	13\$310
Čingvajaus pezas	---	6\$511
Argentinos pezas	---	3\$525
Anglų svaras	---	47\$485
Lenkų	---	1\$810

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103) Sã o Paulo.

Geriausia ir patogiausia skelbtis

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

MEDICINOS FELČERIS.

Balgę rusų medicinos klasinę mokytą su 25 u m. praktika ligoninėse ir klinikoje Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje, prityręs gydymu vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, širdies, džiuvos, mažakraujystės ir kitų ligų Skragždėtą veidą pagydan be jokio skausmo.
Kalba Lietuviškai, Rusiškai, Lenkiškai, Vokiškai ir Portugališkai.

IZIDORO GARLO

Rua Anhaia 100 (R. Retiro).

MES BE VILNIAUS NENURIMSIM!

Dėmesio! Dėmesio!

Jaunimel! nepraleisk progos pasilinksinti ir pašokti š. m. gegužės mėn. 7, 14, 21 ir 28 dienomis, sekmadieniais Liet. Dainos Mono d-ja „Viltis“ rengia linksmus šokių

VAKARUS

Lietuvių Namų salė: rua Bandeirantes 92.
Vakarų pradžia 7 v. vak. pabaiga 12 v. naktį

Pakvietimai gaunami „Liet. Braz.“ redakcijoj ir pas draugijos narius. „Vilties“ Valdyba.

Jau keturi metai suejo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvių. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoje vietoje lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Įžengdamas į 5-sius metus „Lietuvis Brazilijos“ žada ir gi savo skaitytojams teikti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijos“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.
Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.
Ladeira Porto Geral 12 sobr.
(kampus Boa Vista ir 25 d. Marčo)
2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-0668 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (keriē rua Santā Ephigenia) Tel. 4-0316
Ligonis priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. l..

Lietuviška

VALGYKLA
Pietūs

1\$000 — 1\$500 — 2\$000 mėnesiniai sulyg susitarimo.
Ten pat priimami pensonistai.
Rua Bandeiran'es 92.
Lietuvių Namų šeimninkė.

Reikalinga

Krautuvėl atsakomingas pardavėjas.

KRAUTUVĖ „VILNIUS“

Kreiptis: Rua Prates 99-A.
Bon Retiro.

S. Paulo L. R. K. šv. Juozapo
parapijos

KRONIKA.

DĖMESIO!

Lietuvių klebonas praneša, kad nuo š. m. gegužės 1 d. prasidėdavo vaikų katechizacija nuo 2 val. p. p. iki 5 val. vak.

Pirmadieniais — Villa Bellos liet. pradž. mokyklų; antradieniais — Villa Anastacios pradž. mokyklų; trečiadieniais — Mokos mokyklų; ketvirtadieniais — Bom Retiro mokyklų ir penktadieniais — Šv. Antano do Pary bažnyčioj.

Jungtvių reikalais kreiptis tik šeštadieniais nuo 5 iki 9 val. vak.

DĖMESIO!

Pirmoji vaikų Komunija įvyks š. m. gegužės mėn. 28 d. Šv. Antano do Pary bažnyčioje, 9 val. rytą. Išpažinčių bus klausoma 10 val. rytą Villa Bellos koplyčioj, 27 d. gegužės, Lapos bažnyčioj 2 val. popiet villa Anastacios rajonui ir šv. Antano bažnyčioj nuo 5 val. vakaro visiems kitiems rajonams

Klebonas.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI

J. Vaitkūnui. Adresą pakeičėm

K. Kairiui. Rašykite žinučių iš vietos lietuvių gyvenimo. Kitas žinias mes imame iš laikraščių.

Vladiui Kliugaui. T. nepažymit kokia yra adrsė klaida, nei nurodėt savo adrsė. Mūsų pren. sąrašė yra tik Pranas Kliuga.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verėta iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdėjimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pi lietybės įgijimui.

MIGUEL
OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO NR. 32.

TEL. — 2-6593.

BROLI-LIETUVI

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti «LIETUVIS BRAZILIJOS» prenu meratą 1933 metams.

Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

Pranešimas.

Liet. Ūkininkų D-ja «Grūdas» praneša visuomenės žiniui, kad visais kolo nuzacijos ir šios draugijos reikalais suinteresuoti asmenys dėl smulkesnių informacijų gali kreiptis į «Lietuvis Brazilijoj» Redakciją darbo valandomis.

Liet. Ūk. D-jos «Grūdas»
Valdyba.

Neatsilik ir Tamsta!

Nes vienintelį mūsų kolonijos tautinės minties savaitinį laikraštį «LIETUVIS BRAZILIJOS» skaito visi susipratę lietuviai.

«Lietuvis Brazilijoj» yra vienintelis Brazilijos lietuvių laikraštis, kuriame atsispindi mūsų išeivių kultūrinis, visuomeninis ir ekonominis gyvenimas.

«Lietuvis Brazilijoj» yra visai apolitinis, nes jam rūpi tik grįmai lietuvių kolonijos moralis ir materialis gerbuvys «Lietuvis Brazilijoj» yra pigiausias laikraštis, nes metams kaštuoja tik 10\$000; užsieniuose dvigubai.

Adresas: «Lietuvis Brazilijoj»
Caixa Postal, 1764, São Paulo,

Kas bus, kas nebūs,
bet Lietuvis neprazus!

IŠ „ATEITIES“ VEIKIMO.

Š. m. Gegužės 16 d. įvyko L. J. K. „Ateitis“ visuotinis narių susirinkimas. Buvo svarstyta futbolo komandos įkurti klausimas. Kadangi Moko rajonė jai kurė „Lithuanijos“ sporto skyrius, tai kad išvengus susiskaldymo susirinkimas nutarė, kad „Ateities“ nariai, norintieji dalyvauti sporte galės istoti į „Lithuanijos“ sporto skyrių. Vėliau p. St. Vancevičius skaitė paskaitą. Paskaita buvo gyva ir idomi. Susirinkimas baigėsi pakeltu upu.

Buvęs

«LIETUVIS BRAZILIJOS»
— GYVENIMO VEIDRODIS.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

Ig. Buveiniai, T. Davolytei, A. Dautortas, K. Lipui, D. Miškinieni, J. Maciulevičiui, J. Maskoliūnui, J. Makšeniui, J. Našlaulytei, A. Pupieniui, J. Sidaravičienei, P. Šaškui, K. Vasiliauskui, L. Vaičekauskiui, J. Vingriui, J. Vaikšnora, M. Žuviniūnui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturėtų tieji išpirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

II PASTABA: Kadangi Redakcijos pašto dėž. yra daug senų laišku, tai jį juos dar kartą skelbia ir prašo adresatų atsilykti.

Administracija.

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS | PIETUS

IŠ SANTOS | EUROPA

Eubée — — — C. R. 28 Geguž.
Groix — — — C. R. 14 Birželio.
Massilia — — — S. A. 24 Birželio.
Kerguelen — — — C. R. 27 Birželio.

Massilia — — — S. A. 20 Geguž.
Belle Isle — — — C. R. 30 Geguž.
Eube'e — — — C. R. 14 Birželio.
Massilia — — — S. A. 1 Liepos.

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

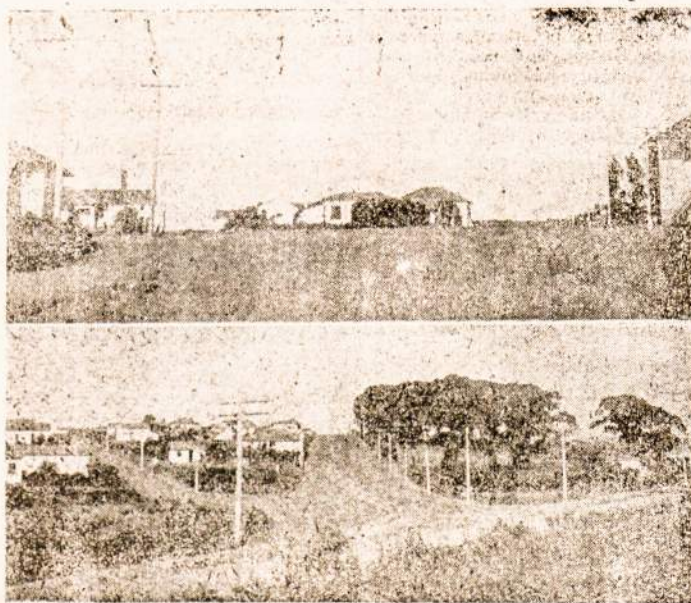
S. PAULO

SANTOS

Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

Cia Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

VILLA ZELINA

žemės sklypai
su pastatytais
namais geriau
siomis ir priei
namiausiomis
išsimokėjimo
saligomis

Kreiptis: šio kiomis dienomis nuo
12 iki 2 val. Praça Antonio Prado, 3
Sekmdieniais ir šventadieniais —

AVEN. ZELINA, 33.

K. KORKISCHKO.

Bondė Villa Prudente, 32.

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laių išėjimas į Europą
Olympier — — — 13. V 33
Bağė — — — 27. V 33
Pionier — — — 30. V 33

Kl. nos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA įkurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Istaigo: darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai
Istaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmdieniais tik ligi 12 val.

